

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1546. usque ad annum 1549

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118529

§. 20. Venia Electori Palatino a Cæsare concessa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66608](#)

Sæcul. XVI. audisses legatos, non dubito, quin lenius
A.C. 1546. multo scripsisses: itaque misericordiam tuam
 imploro, ac peto, ut propter Christum mihi condones, neque gravius quid in me, misserum sane Principem, meosque statuas.

§. XIX.

Ulmenses Cæsari reconciliati.

Thou hist. l. 2. Sleid. p. 645. Paulo post Ulmenses, cum Foederato-
 rum copias omnino dispersas, seque suppetiis avide speratis destitutos cernerent, Roteburgum ad Cæsarem venerunt, culpam suam deprecaturi: Verum Carolus in præfata urbe illos ad alloquium admittere recusavit, eisque significari jussit, ut Hallam, Sueviæ urbem, cuius incolæ non ita pridem pariter in Cæsaris gratiam rediere, accederent. Itaque eo delati scelus suum confessi veniam precabantur, quam etiam Imperator eisdem clementer indulxit, ea tamen lege, ut centies mille aureos numerarent, ac Cæsareis duodecim belli tormenta traderent, quibus conditionibus adimpletis Carolus urbem præfidiario milite firmavit.

§. XX.

Venia Electori Palatino a Cæsare concessa.

Thou & Bel- sa. l. 24. n. 81. Hoc exemplo perterritus Elector Palati-

latinus & ipse Hallam pergere, ac sup- Sæc. XVI.
plex Cæsarem adire statuit, simulque A.C. 1546.

Granvellanum rogavit, ut eidem Cæ-
sarem alloquendi copiam procuraret,
qua impetrata Carolum tum præsentem
his verbis allocutus est: *Non tam poten-
tiæ tuæ magnitudine territus, quam clemen-
tiæ fiducia fatus genibus tuis supplex ad-
volvor, ut quanto maxima mea est erga te
offensio, tanto maximam erga me tuam ex-
periar benevolentiam: Et quamquam culpa
mea habeat justas Et legitimas excusationis
causas, satius duco, crimen fateri, quam
committere, ut de clementia tua dubitare vi-
dear: cum enim cernam te etiam erga nocen-
tissimos singulari indulgentia uti, malo ut jus
meum mihi pereat, quam de clementiæ tuæ
laude quidquam detrahatur: tu me ergo per-
duellem, tu fatentem, tu supplicem reum
imprudentia lapsum in gratiam suscipe, Et
a me vicissim debiti Et constantis obsequii fi-
dem ullis fortunæ idibus inconcussam accipe.*
Ad hæc quidem Cæsar primo acerbioribus
verbis respondit, tandem vero
placatus eundem amplexu perbenevole
honorabat, eumque surgere jussum pri-
stinæ dignitati, omnibusque bonis re-
stituit.

Hanc Cæesaris clementiam ægre fe-
rebat Guilielmus Bavariæ Dux: hic
enim in præstigi obsequii præmium se
dignitate Electorali augendum sperabat.

C 3

Verum

Sæcul. XVI. Verum Imperator ad publicam utilitatem, privatumque commodum suum magis expedire censebat, si Comitem Palatinum, Principem potentia conspicuum, atque antehac de Imperio optimè meritum in gratiam recipere, præcipue, cum Cæsari persuasum esset, quod Palatinus hac via ab hostium foedere abstractus eo promptior Cæsar's partes fecuturus sit, urbesque hucusque rebelles aut hujus Principis exemplo permotæ, aut ejus defectione perterritæ citius in obsequium officiumque reversuræ sint.

§. XXI.

Francofordia Cæsar's nomine prædiariis per Burensem Comitem munita.

Thou hist. l. 2. versus finem. Post hæc Burensis Comes viætricia sua arma in Hassiam quoque circumferbat, expugnataque Darmstatiensi urbe arcem incendi jussit, inde vero Francofordiam prætergressus, cum hyemis rigor instaret, ejusque milites male affecti essent, ibidem haud substitit, sed copiarum partem trajecto Rheno Monguntiæ stationem agere jussit, ubi etiam, cum nihil minus ipsi in mentem veniret, Francofordienses Deputati illum adierunt, sese Cæsar's obsequio man-